

บทคัดย่อ

การศึกษากาการใช้สมุนไพรน้ำนมราชสีห์ใหญ่เป็นสารเร่งการเจริญเติบโตในอาหารไก่เนื้อ เพื่อค้นหาแนวทางการผลิตสัตว์ในสภาพการผลิตสัตว์ที่ไม่ใช้สารเสริมอาหารจำพวกปฏิชีวนะสาร โดยวางแผนการทดลองแบบสุ่มตลอด (CRD) ใช้ไก่เนื้อลูกผสมทางการค้าอายุ 1 วัน จำนวนทั้งสิ้น 596 ตัว แบ่งการทดลองแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ๆ ละ 4 ซ้ำ ๆ ละ 24 ตัว กลุ่มที่ 1 ได้รับอาหารพื้นฐานเป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มที่ 2 ได้รับอาหารผสมปฏิชีวนะสาร Avilamycin 2.5 ppm. กลุ่มที่ 3, 4, 5 และ 6 ได้รับอาหารผสมน้ำนมราชสีห์ใหญ่ขนาดแห้ง ที่ระดับ 0.5, 1, 1.5 และ 2.0 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ระยะเวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ จากการศึกษาทดลองพบว่า ไก่เนื้อเมื่อสิ้นสุดการทดลอง มีน้ำหนักตัวเฉลี่ย น้ำหนักตัวเพิ่ม อาหารที่กินต่อตัวต่อวัน อัตราแลกเนื้อ และอัตราการตายมีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) ไก่เนื้อทั้ง 6 กลุ่มมีน้ำหนักตัวเฉลี่ยเมื่อ 6 สัปดาห์ เท่ากับ 1.625, 1.643, 1.672, 1.626, 1.679 และ 1.667 กิโลกรัม ราคาอาหารที่ใช้เชื้อเพิ่มน้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม ในกลุ่มที่ได้รับปฏิชีวนะสาร ในอาหาร มีค่าต่ำที่สุด 18.54 บาท ต่ำกว่ากลุ่มที่ใช้สมุนไพรน้ำนมราชสีห์ ใหญ่ขนาดแห้งที่ระดับ 1.0, 1.5 และ 2.0 เปอร์เซ็นต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ระดับภูมิคุ้มโรคโรคนิวคาสเซิลของไก่เนื้อทั้ง 6 กลุ่มทั้งก่อนการให้วัคซีนและเมื่ออายุ 5 สัปดาห์ มีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) ผลจากการวิเคราะห์ สมุนไพรน้ำนมราชสีห์ใหญ่ขนาดแห้ง มีโปรตีน 12.69 เปอร์เซ็นต์ ไขมัน 5.08 เปอร์เซ็นต์ เยื่อใย 16.98 เปอร์เซ็นต์ เถ้า 10.99 เปอร์เซ็นต์ และไนโตรเจนฟรีแอกซ์แทรก 51.83 เปอร์เซ็นต์

Abstract

The studied of "The use of medicinal plant "Garden spurge *Euphorbia hirta* Linn" in broiler ration as an alternative growth promoter" was aim to investigate some technology of raising broiler with the antibiotic free ration. The Completely Randomized Design was used in these studies. Five hundred and ninety-six day-old broiler chicks were randomly sidtributed to six dietary treatments. All of treatment consisted of 4 replications with 24 chicks each. The experimental chicks were fed with diet containing varying level of medicinal plant (0, 0+2.5 ppm Avilamycin, 1.0 , 1.5 and 2.0%). In the six weeks of the experiment the differences in body weight , average daily feed consumption feed conversion ratio and mortality among treatments were not significant ($P>0.05$). The average body weights at six weeks were 1.625, 1.643, 1.672, 1.626, 1.679 and 1.667 kg respectively. There was a significant difference in feed cost per kilogram body weight gain, which was lowest (18 bath) on the diet with auded 2.5 ppm Avilamycin.. Immunity of Newcastle disease in serum of before vaccination and at five weeks old were not affected by varying medicinal plant levels and the antibiotic in the diet. The chemical composition of dried ground Garden Spurge was 2.43% moisture, 12.69 % crude protein, 5.08 % ether extract , 16.98 % crude fiber , 10.99 % Ash and 51.83 % nitrogen free extract.